

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
ВСП «РІВНЕНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»

Циклова комісія економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з навчальної
роботи
29 серпня 2025 р.
Тодмила БАЛДИЧ

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

(назва навчальної дисципліни)

освітньо-професійна програма Облік і оподаткування
(назва освітньо-професійна програма)

галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність D1 Облік і оподаткування
(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

відділення економічне
(назва відділення)

Програма навчальної дисципліни БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК розроблена на основі Освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування», спеціальності D1 «Облік і оподаткування» галузі знань D Бізнес, адміністрування та право, затвердженої Вченою радою НУБіП України, протокол від 25.04.2025р. № 10

Розробники: Черначук О.О. викладач економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії економічних дисциплін

Протокол від «29» серпня 2025 р № 1

Голова циклової комісії економічних дисциплін

«29» серпня 2025 р. _____ Віктор ПОЗНАХОВСЬКИЙ

Погоджено методичною радою ВСП «РФК НУБіП України»

Протокол від «29» серпня 2025 р. № 1

«29» серпня 2025 р.

Голова _____

Людмила БАЛДИЧ

1. Опис початкової дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-професійний ступінь	
Освітньо-професійний ступінь	фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність	D1 Облік і оподаткування
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	обов'язкова
Загальна кількість годин	180
Кількість кредитів ЕСТБ	6
Кількість змістових модулів	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма контролю	екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
Форма навчання	денна
Рік підготовки	2025-2026
Семестр	1
Аудиторні години:	86
Лекційні	46
Практичні	40
Самостійна робота	64
Підготовка до екзамену	30
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	6

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» — формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку на підприємствах.

Супутні та наступні навчальні дисципліни - «Фінансовий облік», «Гроші та кредит», «Економічний аналіз», «Облік і звітність в бюджетних установах». «Податкова система», «Бухгалтерська звітність підприємства», «Інформаційні системи і технології в обліку».

Основними завданнями вивчення дисципліни є: оволодіння принципами бухгалтерського обліку, забезпечення засвоєння методичних підходів, то використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність, набуття практичних навичок застосування технічних прийомів реєстрації облікової інформації; дати загальне розуміння значення фінансової звітності та основ організації обліку на підприємстві.

Ця послідовність вивчення матеріалу сприяє доступному його засвоєнню та осмисленому розумінню, взаємозв'язку між темами дисципліни.

Як результат вивчення дисципліни здобувач освіти повинен знати:

- ✓ предмет і метод бухгалтерського обліку;
- ✓ загальні принципи організації бухгалтерського обліку за національними стандартами;
- ✓ основні положення (стандарти), що регламентують порядок ведення бухгалтерського обліку і звітності:
  - ✓ класифікацію ресурсів, зобов'язань і власного капіталу;
  - ✓ види бухгалтерського обліку і застосування вимірників у обліку;
  - ✓ класифікацію документів. їх обов'язкові реквізити і відповідальність за їх несвоєчасне складання та достовірність відображень у них даних;
  - ✓ призначення, структуру і класифікацію рахунків бухгалтерського обліку, план рахунків бухгалтерського обліку;
  - ✓ види облікових реєстрів, сучасні форми організації бухгалтерського обліку; склад, зміст, порядок складання і подання бухгалтерської звітності.

вміти:

- ✓ оформляти первинні і зведені документи; відкривати рахунки бухгалтерського обліку;
- ✓ складати кореспонденцію рахунків за основними господарськими операціями: відображати господарські операції в облікових реєстрах за синтетичними і аналітичними рахунками;
  - ✓ підрахувати обороти і визначити залишки на кінець періоду;
  - ✓ складати оборотні відомості за рахунками синтетичного і аналітичного обліку; перевіряти правильність їх складання;
  - ✓ виявляти допущені помилки в облікових записах, складанні бухгалтерського балансу, складати кореспонденцію рахунків з обліку результатів інвентаризації, визначати вартість придбаних цінностей.

Очікувані результати навчання та сформовані компетентності:

Після вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» у здобувачів освіти формуються такі компетентності:

Загальні:

ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальні:

СК 3. Здатність відображати інформацію про господарські операції суб'єктів господарювання в обліку, їх систематизувати, узагальнювати у звітності й інтерпретувати для задоволення інформаційних потреб осіб, які ухвалюють управлінські рішення.

СК 8. Здатність використовувати методи обліку і оподаткування на підприємстві.

Програмні результати навчання.

РН 1. Знати економічні категорії та закони для розуміння зв'язків, що існують між

процесами та явищами в різних економічних системах.

РН 2. Розуміти місце предметної області в загальній базі знань та значення облікової, податкової і статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів під час розв'язання проблем сфери економічної відповідальності підприємств.

РН 4. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання облікових даних для узагальнення економічної інформації.

РН 5. Застосовувати математичний інструментарій для розв'язання прикладних завдань у сфері обліку і оподаткування.

РН 6. Використовувати особливості обліку і оподаткування у професійній діяльності та господарській практиці.

РН 8. Формувати й аналізувати фінансову, податкову і статистичну звітність для визначення показників забезпеченості підприємства ресурсним потенціалом та його ефективного використання.

РН 9. Дотримуватися вимог податкового законодавства щодо розрахунку і сплати податків, зборів, обов'язкових платежів, їх обліку та формування податкової звітності суб'єктів господарювання.

РН 10. Формувати і надавати облікову-аналітичну інформацію для ухвалення управлінських рішень з метою підвищення ефективності бізнесу.

РН 12. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для розв'язання задач з обробки даних у сфері професійної діяльності.

РН 13. Аналізувати особливості функціонування підприємств для здійснення обліку їх господарської діяльності.

РН 14. Використовувати нормативно-правові документи і національні стандарти для ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

РН 16. Вміти працювати самостійно і в команді, нести професійну відповідальність за результати роботи, дотримуватися норм та стандартів професійної етики для досягнення спільної мети.

РН 19. Уміння складати первинну та зведену документацію щодо ведення бухгалтерського обліку у сільському господарстві.

РН 20. Уміння складати фінансову, податкову, статистичну звітність та аналізувати фінансово-господарську діяльність аграрних підприємств.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СУТЬ І ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 1. Бухгалтерський облік, його суть і значення

Поняття господарського обліку, його виникнення і розвиток в Україні. Види господарського обліку та їх єдність. Вимірники, що застосовуються в обліку, їх особливості та значення.

Завдання, функції бухгалтерського обліку та вимоги до нього. Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Закон України “Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні”.

Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку. Господарські активи (засоби). їх характеристика і класифікація.

Джерела утворення активів (засобів) підприємства та їх класифікація. Господарські процеси як об’єкт бухгалтерського обліку. Метод бухгалтерського обліку, характеристика його основних елементів.

Практичні заняття

Класифікація ресурсів підприємств за їх складом, призначенням та структурою.

Класифікація джерел утворення ресурсів підприємства (зобов'язань та власного капіталу).

Тема 3. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку

Загальні поняття про документи і бухгалтерську документацію. Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів. їх значення. Реквізити документів. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Порядок перевірки та опрацювання документів. Документообіг та його організація. Зберігання документів.

Практичні заняття

Заповнення первинних і зведених документів за основними господарськими операціями та проведення їх класифікації.

Па підставі оформлених документів складання змісту господарських операцій.

Тема 4. Бухгалтерський баланс

Бухгалтерський баланс, його зміст і будова. Розділи і статті балансу. Обумовленість рівності підсумків активу і пасиву балансу. Зміни в балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій.

Практичні заняття

Складання бухгалтерського балансу підприємства.

Відображення у статтях балансу змін, які викликають господарські операції.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. БУХГАЛТЕРСЬКІ РАХУНКИ ТА ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС, ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 5. Рахунки і подвійний запис

Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, значення і будова. Активні, пасивні та активно- пасивні рахунки. Обороти і залишки (сальдо) по рахунках, порядок їх визначення. Подвійний запис, його суть і значення. Бухгалтерські проводки, порядок їх складання. Кореспонденція рахунків. Хронологічні і систематичні записи. Синтетичні і аналітичні рахунки. Поняття про субрахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку в оборотних відомостях.

Практичні заняття

Відкриття рахунків синтетичного та аналітичного обліку, запис на них початкових залишків. Складання бухгалтерських проводок. Запис господарських операцій на рахунки синтетичного і аналітичного обліку.

Підрахунок оборотів і виведення залишків на кінець звітного періоду.

Складання оборотних відомостей по рахунках синтетичного і аналітичного обліку. Взаємоперевірка даних аналітичного обліку з даними синтетичного обліку.

Складання балансу на кінець звітного періоду.

Тема 6. План рахунків бухгалтерського обліку

План рахунків бухгалтерського обліку і принципи його побудови. Основи класифікації рахунків бухгалтерського обліку, її значення. Класифікація рахунків за економічним змістом та їх характеристика. Класифікація рахунків за призначенням і структурою та характеристика класифікаційних груп.

Практичне заняття

Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом та призначенням і структурою.

Тема 7. Методологія обліку основних господарських процесів

Методологічні засади обліку кругообігу засобів. Характеристика рахунків та облік процесу постачання. Техніка оцінки активів процесу постачання. Характеристика процесу виробництва. Елементи витрат на виробництво продукції. Характеристика рахунків та облік процесу виробництва. Оцінка власної продукції за справедливою і плановою собівартістю. Калькуляція та коригування собівартості. Характеристика рахунків та облік процесу реалізації. Облік витрат і доходів від реалізації продукції, робіт і послуг. Визначення та облік

фінансового результату.

Практичні заняття

Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу постачання.

Складання бухгалтерських проводок процесу виробництва, відображення господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку процесу виробництва.

Обчислення собівартості виготовленої продукції.

Відображення господарських операцій процесу реалізації на рахунках бухгалтерського обліку. Визначення фінансових результатів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Тема 8. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку

Інвентаризація. її значення та види. Завдання інвентаризації. Строки проведення інвентаризації. Порядок проведення й оформлення інвентаризації. Результати інвентаризації і відображення їх в обліку.

Практичне заняття

Складання інвентаризаційного опису, порівняльної відомості, оформлення результатів інвентаризації.

Тема 9. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку

Облікові регістри, їх значення і види. Класифікація облікових регістрів. Способи і техніка запису в облікові регістри. Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку, їх види. Меморіально-ордерна, журнально-ордерна та автоматизована форми обліку.

Практичні заняття

Відображення господарських операцій в облікових регістрах Журнально-ордерної форми обліку. Виправлення помилок у бухгалтерських записах.

Тема 10. Основи фінансової звітності

Суть і призначення фінансової звітності. Основні форми і показники фінансової звітності в сучасних умовах. Порядок складання, розгляду, подання і затвердження звітності. Використання звітності для оцінки економічного та фінансового стану підприємства. Консолідована фінансова звітність.

Практичне заняття

Складання звіту про фінансові результати.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
л		п	с	с.р.	
Змістовий модуль 1. Суть і значення бухгалтерського обліку					
Тема 1. Бухгалтерський облік, його суть і значення	8	2	-	-	6
Тема 2. Предмет і метод бухгалтерського обліку	14	4	4	-	6
Тема 3. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку	18	4	6	-	8
Тема 4. Бухгалтерський баланс	12	2	4	-	6
Разом за змістовим модулем 1	52	12	14	-	32
Змістовий модуль 2. Бухгалтерські рахунки та подвійний запис, облік господарських процесів					
Тема 5. Рахунки і подвійний запис	18	6	6	-	6
Тема 6. План рахунків бухгалтерського обліку	16	6	4	-	6
Тема 7. Методологія обліку основних господарських процесів	24	8	8	-	8
Разом за змістовим модулем 2	58	20	18	-	20
Змістовий модуль 3. Інформаційна база бухгалтерського обліку					
Тема 8. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку	14	4	4	-	6
Тема 9. Облікові регістри і форми бухгалтерського обліку	14	6	2	-	6
Тема 10. Основи фінансової звітності	12	4	2	-	6
Разом за змістовим модулем 3.	40	14	8	-	18
<i>Усього годин</i>	<i>150</i>	<i>46</i>	<i>40</i>	<i>-</i>	<i>64</i>
<i>Підготовка до екзамену</i>	<i>30</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>30</i>
<i>Разом</i>	<i>180</i>	<i>46</i>	<i>40</i>	<i>-</i>	<i>94</i>

5. Теми лекційних, практичних, семінарських занять та зміст самостійного вивчення

№ теми	№ заняття	Вид навчальної діяльності	Назва теми	Кількість годин
1 семестр				180
Змістовий модуль 1. СУТЬ ТА ЗНАЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ				52
1.	Бухгалтерський облік, його суть і значення			8
	1	лекція 1	Поняття господарського обліку, його виникнення і розвиток в Україні. Види господарського обліку та їх єдність. Вимірники, що застосовуються в обліку, їх особливості та значення. Завдання, функції бухгалтерського обліку та вимоги до нього.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Основні принципи бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Організація бухгалтерського обліку на підприємстві. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні».</i>	6
2.	Предмет і метод бухгалтерського обліку			14
	2	лекція 2	Загальна характеристика предмета бухгалтерського обліку.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Господарські активи (засоби), їх характеристика і класифікація. Джерела утворення активів (засобів) підприємства та їх класифікація. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку.</i>	6
	3	лекція 3	Метод бухгалтерського обліку, характеристика його основних елементів.	2
	4	практичне заняття 1	Практична робота №1. Класифікація ресурсів підприємств за їх складом, призначенням та структурою.	2
	5	практичне заняття 2	Практична робота №1. Класифікація ресурсів підприємств за	2
3.	Документація як елемент методу бухгалтерського обліку			18
	6	лекція 4	Загальні поняття про документи і бухгалтерську документацію.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Правовий і економічний зміст бухгалтерських документів, їх значення. Реквізити документів. Вимоги до змісту і оформлення документів. Класифікація документів. Порядок перевірки та опрацювання документів.</i>	8
	7	лекція 5	Документообіг та його організація. Зберігання документів.	2
	8	практичне заняття 3	Практична робота №2. Заповнення первинних і зведених документів за основними господарськими операціями.	2
	9	практичне заняття 4	Практична робота №2. Класифікація документів.	2
	10	практичне заняття 5	Практична робота №2. Складання місту господарських операцій на підставі оформлених документів.	2
4.	Бухгалтерський баланс			12

	11	лекція 6	Бухгалтерський баланс, його зміст і будова.	2
		самостійне вивчення	<i>Зміни в балансі, що відбуваються під впливом господарських операцій. Розділи і статті балансу. Обумовленість рівності підсумків активу і пасиву балансу.</i>	6
	12	практичне заняття 6	Практична робота №3. Складання бухгалтерського балансу підприємства. Визначення валюти Балансу.	2
	13	практичне заняття 7	Практична робота №3. Відображення у статтях балансу змін, які викликають господарські операції.	2
Змістовий модуль 2. БУХГАЛТЕРСЬКІ РАХУНКИ ТА ПОДВІЙНИЙ ЗАПИС, ОБЛІК ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ				58
5.	Рахунки і подвійний запис			18
	14	лекція 7	Рахунки бухгалтерського обліку, їх суть, значення і будова.	2
	15	лекція 8	Активні, пасивні та активно-пасивні рахунки. Обороти і залишки (сальдо) по рахунках, порядок їх визначення.	2
		самостійне вивчення	<i>Подвійний запис, його суть і значення. Бухгалтерські проводки, порядок їх складання. Кореспонденція рахунків. Хронологічні і систематичні записи. Узагальнення даних поточного бухгалтерського обліку в оборотних відомостях.</i>	6
	16	лекція 9	Синтетичні і аналітичні рахунки. Поняття про субрахунки. Взаємозв'язок між балансом і рахунками.	2
	17	практичне заняття 8	Практична робота №4. Відкриття рахунків синтетичного та аналітичного обліку, запис на них початкових залишків. Складання бухгалтерських проводок.	2
	18	практичне заняття 9	Практична робота №4. Запис господарських операцій на рахунки синтетичного і аналітичного обліку. Підрахунок оборотів і виведення залишків на кінець звітного періоду.	2
	19	практичне заняття 10	Практична робота №4. Складання оборотних відомостей по рахунках синтетичного і аналітичного обліку. Взаємоперевірка даних аналітичного обліку з даними синтетичного обліку.	2
6.	План рахунків бухгалтерського обліку			16
	20	лекція 10	Класифікація рахунків за економічним змістом та їх характеристика.	2
	21	лекція 11	Класифікація рахунків за призначенням і структурою та характеристика класифікаційних груп.	2
		самостійне вивчення	<i>План рахунків бухгалтерського обліку і принципи його побудови. Основи класифікації рахунків бухгалтерського обліку, її значення. Характеристика основних рахунків. Характеристика регулюючих рахунків. Транзитні рахунки. Забалансові рахунки.</i>	6
	22	лекція 12	Характеристика операційних рахунків.	2
	23	практичне заняття 11	Практична робота №5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за економічним змістом.	2
	24	практичне заняття 12	Практична робота №5. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку за призначенням та структурою.	2
7.	Рахунки і подвійний запис			24

	25	лекція 13	Методологічні засади обліку кругообігу засобів.	2
	26	лекція 14	Характеристика рахунків та облік процесу постачання.	2
	27	лекція 15	Техніка оцінки активів процесу постачання.	2
	28	лекція 16	Характеристика процесу виробництва.	2
		самостійне вивчення	<i>Елементи витрат на виробництво продукції. Характеристика рахунків та облік процесу виробництва. Оцінка власної продукції за справедливою плановою собівартістю. Калькуляція та корегування собівартості. Характеристика рахунків та облік процесу), реалізації. Облік витрат і доходів від реалізації продукції, робіт і послуг. Визначення та облік фінансового результату.</i>	8
	29	практичне заняття 13	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу постачання та їх відображення на рахунках обліку.	2
	30	практичне заняття 14	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок процесу виробництва.	2
	31	практичне заняття 15	Практична робота №6. Відображення господарських операцій процесу виробництва на рахунках бухгалтерського обліку. Обчислення собівартості виготовленої продукції.	2
	32	практичне заняття 16	Практична робота №6. Складання бухгалтерських проводок за господарськими операціями процесу реалізації. Відображення господарських операцій процесу реалізації на рахунках бухгалтерського обліку. Визначення фінансових результатів.	2
Змістовий модуль 3.				
ІНФОРМАЦІЙНА БАЗА БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ				40
8.	Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку			14
	33	лекція 17	Інвентаризація, її значення та види.	2
	34	лекція 18	Порядок проведення й оформлення інвентаризації.	2
		самостійне вивчення	<i>Завдання інвентаризації. Строки проведення інвентаризації. Результати інвентаризації і відображення їх в обліку.</i>	6
	35	практичне заняття 17	Практична робота №7. Складання інвентаризаційного опису, порівняльної відомості.	2
	36	практичне заняття 18	Практична робота №7. Оформлення результатів інвентаризації.	2
9.	Облікові реєстри і форми бухгалтерського обліку			14
	37	лекція 19	Облікові реєстри, їх значення і види.	2
	38	лекція 20	Класифікація облікових реєстрів.	2
	39	лекція 21	Способи і техніка запису в облікові реєстри.	2
		самостійне вивчення	<i>Помилки в бухгалтерських записах та способи їх виправлення. Форми бухгалтерського обліку, їх види. Меморіально-ордерна, журнально-ордерна та автоматизована форми обліку</i>	6

	40	практичне заняття 19	Практична робота №8. Відображення господарських операцій в облікових регістрах журнально-ордерної форми обліку. Складання шахової відомості.	2
10.	Основи фінансової звітності			12
	41	лекція 22	Суть і призначення фінансової звітності.	2
	42	лекція 23	Основні форми і показники фінансової звітності в сучасних умовах.	2
		<i>самостійне вивчення</i>	<i>Порядок складання, розгляду, подання і затвердження звітності. Використання звітності для оцінки економічного та фінансового стану підприємства. Консолідована фінансова звітність.</i>	6
	43	практичне заняття 20	Практична робота №9. Складання звіту про фінансові результати. Аналіз показників звіту про фінансові результати.	2
Всього				150
Підготовка до екзамену				30
Разом				180

6. Перелік питань на екзамен

1. Загальна характеристика господарського обліку
2. Рахунки з обліку господарських засобів
3. Відображення в бухгалтерському обліку результатів інвентаризації
4. Вимірники, які використовуються в обліку
5. Рахунки з обліку господарських процесів. Навести приклади
6. Сутність бухгалтерського балансу, його зміст і будова
7. Види господарського обліку та їх характеристика
8. Облікові реєстри. їх сутність та призначення
9. Кореспонденція рахунків і бухгалтерська проводка
10. Загальна характеристика, види та особливості бухгалтерського обліку
11. Подвійний запис, його сутність і значення
12. Класифікація облікових реєстрів. її ознаки
13. Предмет і характеристика об'єктів бухгалтерського обліку
14. Логіко-математичні моделі визначення сальдо на рахунках
15. Структура балансу та сутність його статей
16. Принципи організації бухгалтерського обліку
17. Рахунки з обліку джерел господарських засобів. Навести приклади
18. Сутність форм бухгалтерського обліку, її основні характерні риси
19. Господарські засоби, їх призначення і класифікація
20. Порядок відображення подвійного запису
21. Поняття класифікації рахунків та характеристика її видів. Функції бухгалтерського обліку в умовах ринкової економіки
22. Оборотні та сальдові відомості, їх характеристика
23. Класифікація рахунків за економічним змістом
24. Джерела утворення господарських засобів, їх сутність і класифікація
25. Перевірка правильності записів на рахунках синтетичного і аналітичного обліку
26. Характеристика меморіально-ордерної форми бухгалтерського обліку
27. Завдання бухгалтерського обліку і вимоги до нього
28. Хронологічна та систематична реєстрація господарських операцій в бухгалтерському обліку
29. Класифікація рахунків за призначенням та структурою
30. Сутність методу бухгалтерського обліку та його елементів
31. Поняття об'єктів обліку витрат, об'єктів калькуляції і калькуляційних одиниць
32. Позабалансові рахунки. їх характеристика. Навести приклади
33. Документація як елемент методу бухгалтерського обліку
34. виправлення помилкових записів в облікових реєстрах
35. Вплив господарських операцій на зміни у балансі
36. Класифікація документів за порядком складання
37. Оцінка. її сутність та значення
38. Принципи побудови журнально-ордерної форми бухгалтерського обліку
39. Класифікація документів за призначенням
40. Сутність калькуляції як елемента методу бухгалтерського обліку
41. Характеристика таблично-автоматизованої форми бухгалтерського обліку
42. Класифікація документів за способом охоплення операцій

43. Методи калькулювання та їх характеристика
44. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
45. Класифікація документів залежно від кількості відображуваних об'єктів
46. Облік процесу заготівлі і придбання матеріальних активів
47. Звітність. її суть і класифікація
48. Класифікація документів за місцем складання
49. Загальна характеристика витрат виробництва та їх класифікація
50. Характеристика комп'ютерної форми бухгалтерського обліку
51. Реквізити бухгалтерських документів, їх види
52. Облік процесу виробництва, відображення на рахунках його виїраї
53. Організація архіву бухгалтерії
54. Первинні бухгалтерські документи як носії вихідної економічної інформації, і порядок їх оформлення та опрацювання
55. Методи розподілу витрат на об'єкти обліку і об'єкти калькуляції
56. Права та обов'язки головних бухгалтерів
57. Організація документообігу, його основні етапи та шляхи удосконалення
58. Калькуляція фактичної собівартості продукції
59. Сутність та призначення бухгалтерської звітності
60. Організація зберігання документів
61. Відображення в обліку процесу реалізації продукції
62. Бухгалтерський баланс як одна із форм фінансової звітності
63. Сутність та призначення бухгалтерських рахунків
64. Визначення собівартості реалізованої продукції і виявлення доходів від реалізації
65. Основний зміст, порядок складання і затвердження бухгалтерської звітності
66. Зміст і будова рахунків, значення дебету і кредиту
67. Характеристика інвентаризації як елементу методу бухгалтерського обліку
68. Вимоги до складання фінансової звітності
69. Взаємозв'язок між рахунками та балансом
70. Види інвентаризації. Поняття перманентної інвентаризації
71. Бухгалтерський апарат, його структура, функції та організація праці
72. Характеристика синтетичних рахунків, субрахунків, аналітичних рахунків, їх взаємозв'язок
73. Порядок проведення й оформлення результатів інвентаризації
74. Поняття централізації і децентралізації бухгалтерського обліку

7. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік» у навчальному процесі застосовуються такі методи навчання: розповідь, бесіда, лекція, пояснення, демонстрація, ілюстрація, навчальна дискусія, самостійне виконання практичних завдань, розв'язування задач, виконання вправ.

8. Контроль результатів навчання

8.1. Форми та засоби поточного і підсумкового контролю

Контроль знань студентів здійснюється за модульно-рейтинговою системою.

Засобами діагностики та методами демонстрування результатів навчання здобувачів освіти з дисципліни є:

- індивідуальне опитування, фронтальне опитування;
- модульні контрольні роботи у формі тестування;
- екзамен.

Зміст курсу дисципліни «Бухгалтерський облік» поділений на 3 змістових модулів. Кожний модуль включає в себе лекції, практичні та самостійну роботу студентів і завершуються рейтинговим контролем рівня засвоєння знань програмного матеріалу відповідної частини курсу.

У змістовий модуль 1 (ЗМ1) входять теми 1-4, у змістовий модуль 2 (ЗМ2) - теми 5-7, у змістовий модуль 3 (ЗМ3) - теми 8-10.

Після завершення відповідно змістового модуля проводяться **модульні контрольні роботи (МК)**. До модульної контрольної роботи допускаються студенти, які опрацювали весь обсяг теоретичного матеріалу в т. ч і матеріал самостійно, виконали практичні (лабораторні, розрахункові) роботи.

Рейтингову кількість балів студента формують бали, отримані за модульні контрольні роботи, які проводяться у формі тестування, та середній рейтинг виконання практичних (лабораторні, розрахункові) робіт.

Участь студентів в контрольних заходах обов'язкова. МК проводиться у письмовій тестовій формі, тестові завдання обов'язково включають матеріал, який передбачено до самостійного опрацювання студентами. Студент, який не виконав вимоги щодо самостійної роботи чи будь якого іншого виду навчальної діяльності, не допускається до складання МК і даний модуль йому не зараховується.

У змістовому модулі 2 Бухгалтерські рахунки та подвійний запис проводиться директорська контрольна робота.

Семестрові бали (семестровий рейтинг) студент отримує як середнє арифметичне балів змістових модулів з усіх тем п'ятьох змістових модулів.

Оцінка навчальної успішності студентів здійснюється під час семестрового оцінювання у формі екзамену, який передбачає виконання тестових завдань та вирішення практичного завдання.

8.2. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінка «відмінно» виставляється студенту, який має стійкі системні, глибокі і

різнобічні знання, відмінно володіє матеріалом, знає нормативну і законодавчу базу та її застосування за певних умов, дає обґрунтовані, правильні відповіді на питання, доцільно використовує термінологію дисципліни (предмета), усвідомлює взаємозв'язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявляє творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявляє здатність до самостійного оновлення і поповнення знань. Практичні завдання і задачі вирішує правильно, розрахунки проводить без помилок, отримує достовірні результати, правильно заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- глибоке, теоретично обґрунтоване розкриття питання; розрахунки, зроблені без помилок, проведено повний аналіз, відображена власна позиція – оцінюються в **48-50 балів**;

- обґрунтоване розкриття питання чи/та розрахунки, зроблені з незначними неточностями, які істотно не впливають на правильність відповіді – **45-47 балів**;

Оцінка «добре» виставляється студенту, який знає викладений матеріал і добре ним володіє але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, понять, використанні нормативно-правової бази, показує стійкий рівень знань з дисципліни і та професійної діяльності. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків допускає незначні помилки, але за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, правильно або з незначними помилками заповнює і складає документи, робить відповідні узагальнення і висновки та охайно оформляє завдання та звіти.

- відповідь не дає повного розкриття питання, не проведено повний аналіз результатів розрахунків, немає власної позиції – **42-44 балів**;

- неповне розкриття питання, доведені до завершення розрахунки але не зроблено їх аналіз; загалом наявні достатні знання – **38-41 балів**;

Оцінка «задовільно» виставляється студенту, який посередньо володіє матеріалом, виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, дає неправильну відповідь на окремі питання або на всі питання дає малообґрунтовані, невичерпні відповіді, знання має обмежені, несистемні, слабо орієнтується у нормативно-правових документах. Під час виконання практичних завдань, вирішення задач, проведення розрахунків припускається грубих помилок і тільки за допомогою викладача може виправити допущені помилки, із значними помилками заповнює і складає документи, поверхово робить узагальнення і висновки та не зовсім охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- питання розкриті фрагментарно, наявні фактологічні помилки під час викладу чи/та помилки під час проведення розрахунків – **34-37 балів**;

- відповідь неповна, наявні суттєві помилки при викладі та проведенні розрахунків – **30-33 балів**;

Оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, дає відповіді лише на деякі питання або дає неправильні відповіді на питання, може відтворити кілька термінів, не знає термінології дисципліни і основних нормативно-правових документів, не може без допомоги викладача використати знання у подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи. Допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, вирішенні задач, проведенні розрахунків припускається грубих помилок і не може їх виправити, не виконує практичне завдання у визначений термін, із значними помилками заповнює і складає документи, не робить узагальнення і висновки та не охайно оформляє виконані завдання та звіти.

- відповідь має значні помилки елементарного рівня – **1-30 бали**;

- відсутність відповіді на питання – **0 балів**.

Оцінювання за формами контролю

	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Заліковий модуль 3	Разом
%	23	23	24	30	100
Мінімум	0	0	0	0	0
Максимум	50	50	50	50	50

Шкала оцінювання

Відсоток опрацьованого матеріалу	Рейтинг за п'ятидесятибальною шкалою	Оцінка за п'ятибальною шкалою	Запис у заліковій книжці студента та відомості	Оцінка за дванадцятибальною шкалою
90-100	49, 50	5	відмінно	12
90-100	47, 48	5	відмінно	11
90-100	45, 46	5	відмінно	10
75-90	43,44	4	добре	9
75-90	40, 41, 42	4	добре	8
75-90	38, 39	4	добре	7
60-74	35, 36, 37	3	задовільно	6
60-74	33, 34	3	задовільно	5
60-74	30, 31, 32	3	задовільно	4
менше 60	0-29	2	незадовільно	2

9. Методичне забезпечення

1. Витяг з навчального плану
2. Навчальна (типова) програма
3. Програма навчальної дисципліни
4. Плани занять
5. Конспект лекцій з дисципліни
6. Завдання для обов'язкової контрольної роботи
7. Інструкційно-методичні матеріали до практичних занять
8. Інструкційно-методичні матеріали до самостійної роботи
9. Питання до модульних контрольних робіт
10. Контрольні тестові завдання до модульних контрольних робіт
11. Питання до екзамену
12. Екзаменаційні білети
13. Навчальний посібник
14. Роздавальний матеріал
15. Презентації до тем

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Білик М.С. та ін. Облік, аналіз та аудит: навч. посіб. - М.С. Білик - К., Кондор, 2008,- 618 с.
2. Білоусько В.С., Беленкова М.І. та ін. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб,- В.С. Білоусько, - К.: Алерта, 2011. - 976 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб,- Ф.Ф. Бутинець - Житомир:ЖІТ1,2000. - 640 с.
4. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник - Н.М. Грабова - К.: С.К.,2007 - 266 с.
5. Даньків І.Я., Остап'юк М.Я. Бухгалтерський облік: підручник. - І.Я. Даньків – К.: Знання, 2007. - 469 с.
6. Лайтер Н.М. Бухгалтерський облік: навч. посіб. - Н.М. Лайтер - Рівне : РДАК, 2014р.- 94 с.
7. Лишиленко О.В. Теорія бухгалтерського обліку: підручник. - О.В. Лишиленко - Київ: Вид-во «Центр навчальної літератури», 2005.-219 с.
8. Партин Г.О. та ін. Теорія бухгалтерського обліку: навч. посіб. / Г.О. Партин - Львів: «Магнолія», 2008 - 240 с.
9. Плаксієнко В.Я., Письмаченко Л.М., Рябий Є.І. Бухгалтерський облік у сільському господарстві України, підручник / В.Я. Плаксієнко - К: Центр навчальної літератури, 2005. - 490 с.
10. Плиса В.Й., Плиса З.П. Бухгалтерський облік: навч. посіб. / В.И. Плиса - К.: Каравела, 2010. - 48 с.
11. Шило В.П. Бухгалтерський облік: концептуальні основи теорії : навч. посіб. /В.П. Шило - Київ : Кондор, 2011. - 172 с.

Додаткові

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 року № 996-14-ВР. Дата оновлення: 16.11.2018. URL: : <http://zakon.rada.gov.uaQwa> звернення: 28.04.20).
2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291.Дата оновлення: 05.01.2018. URL: <http://zalcon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
3. Національне положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
4. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 №1203. Дата оновлення:06.07.2018 URL: <http://zalcon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
5. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Дата оновлення: 18.11.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
6. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань : Наказ Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Дата оновлення: 18.11.2016. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку Дата оновлення: 03.08.2018. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).
8. Про затвердження спеціалізованих форм реєстрів журнально-ордерної форми обліку для сільськогосподарських підприємств та Методичних рекомендацій щодо їх

застосування : Наказ Міністерства фінансів України від 04.06.2009 № 390. Дата оновлення: 04.06.2009. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).

9. Про затвердження спеціалізованих форм первинних документів: Наказ Міністерства аграрної політики України від 27.09.07 р. № 701. Дата оновлення: 04.06.2009. URL: <http://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 28.04. 20).

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>
2. Кабінет міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України <http://www.me.gov.ua>
4. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
5. Законодавство України <http://www.zakon/rada.gov.ua>
6. Державна служба з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів <http://www.consumer.gov.ua>
7. Українська асоціація маркетингу <http://uam.in.ua>
8. Український бізнес-портал <http://www.ubp.com.ua>
9. Діловий щотижневик КОНТРАКТИ <http://www.kontrakty.com.ua>
10. Інтернет-портал Газети Бізнес <http://www.business.kiev.ua>
11. Економічна та фінансова література:
  - [http:// readbook.com.ua](http://readbook.com.ua)
  - <http:// studentbook.com.ua>
  - <http://www.vuzlib.net>
  - <http://buklib.net>